

ע"פ 47302/10/22 - נוה כהן נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

ע"פ 47302-10-22
19 אפריל 2023

לפני כבוד סגן הנשיאה השופט אליהו ביתן - אב"ד
כבוד השופטת גאולה לזין
כבוד השופט גיל דניאל
המערער:
נוה כהן
נגד
מדינת ישראל
המשיבה:

מהות הערעור: ערעור על גזר דינו של בית משפט השלום באשקלון (כב' השופטת ד' בנדה) מיום

11.9.2022 בת.פ. 56506-02-21.

נוכחים:

המערער וב"כ עו"ד אלכסנדר שקלובסקי

ב"כ המשיבה עו"ד הילה דרימר

פסק דין

המערער הורשע על פי הודאתו בשתי עבירות איומים, לפי סעיף 192 בחוק העונשין.

כתב האישום המתוקן, שהמערער הודה בעובדותיו, מתאר שביום 23.02.21 בשעת בוקר, המערער שהה במרחב הציבורי ללא מסכה, למרות החובה לעטות מסכה על רקע מגפת הקורונה. פקח עירוני העיר למערער על כך ובתגובה המערער אמר לו שהוא שם עליו זין, קילל אותו וברח מהמקום. בהמשך אותו היום, הפקח ושוטרת שהיו בסיור שגרתי, פגשו במערער. השוטרת ביקשה מהמערער להזדהות ונאמר לו שהוא יקבל דו"ח על אי עטית מסכה באירוע מהבוקר. בתגובה המערער אמר לפקח "אני שם זין עליך יא בן זונה ילד כאפות אני יעצר היום", הכניס את ידיו לתוך הניידת ואמר "תעצרו אותי. תגידו למצ"ח הם יעצרו אותי". הפקח סגר את חלון הניידת והמערער הכה בחלון הסגור. בהמשך אותו היום, המערער הגיע לתחנת המשטרה וביקש את פרטיו של הפקח. בהמשך לכך, הפקח הגיע לתחנה והציג למערער תג שם ותעודת עובד ציבור. בתגובה, המערער גידף את הפקח ואמר לו "ילד כאפות, יא בן זונה", ואיים עליו באומר "אתה גבר עם מדים, כשאני אשים מדים אני אזיין אותך, אין לי בעיה לשבת בית סוהר". ואז השליך את המסכה שעטה ואמר "תתנו לי עוד דו"ח". למחרת, המערער הגיע לבית העסק בו התרחש האירוע הראשון ושאל את המוכרת אם המצלמות במקום עובדות והאם שוטרים הגיעו לבקש אותו, ומשהיא השיבה בשלילה, אמר לה שלשוטרים כאלה צריך לחכות מתחת לבית. בהמשך אותו היום, בעת שהמערער עוכב בתחנת המשטרה בשדרות, קצין משטרה העיר לו על כך שהוא ללא מסכה וביקש ממנו לעטות מסכה ובתגובה המערער איים עליו ואמר לו "אני אזיין אותך" ואחר כך שב ואמר

לו "אני אזיין אותך חזק".

לאחר הרשעת המערער על פי הודאתו, ההגנה ביקשה ששירות המבחן יערוך תסקיר על המערער וייתחם בו גם לשאלת ביטול ההרשעה, והתביעה הצהירה כי עמדתה היא למאסר. ובית המשפט קבע מועד לשמיעת הטענות לעונש והורה לשירות המבחן להכין תסקיר על המערער, שיכלול התייחסות לשאלת ההצדקה לביטול ההרשעה.

שירות המבחן הגיש מספר תסקירים על המערער ובסופו של דבר המליץ לחייב את המערער בביצוע שירות לתועלת הציבור בהיקף של 180 שעות ולהעמידו במבחן. ולא התייחס לשאלת ביטול ההרשעה.

התביעה טענה שיש לקבוע לכל אחד משני האירועים מתחם עונש הולם נפרד, הנע בין מאסר קצר שניתן לשאת בעבודות שירות ועד 12 חודשי מאסר בפועל, וביקשה לקבוע את עונש המאסר של המערער ברף התחתון של המתחם.

ההגנה טענה שמתחם העונש ההולם מתחיל מאי הרשעה, ושבמקרה זה "ניתן ללכת לרף הנמוך של המתחם או לסטות מהמתחם לאור ההליך השיקומי המוצלח". וביקשה לקבל את המלצות שירות המבחן.

בית המשפט עמד על הערכים המוגנים בעבירות איומים המבוצעות כלפי עובדי ציבור ועל הפגיעה בהם במקרה זה, אותה הגדיר כבינונית; על נסיבות ביצוע העבירות; ועל מדיניות הענישה הנוהגת; וקבע שמתחם העונש ההולם נע ממאסר על תנאי לצד של"צ ועד ענישה מוחשית. בקביעת העונש, בית המשפט התחשב בשיתוף הפעולה של המערער עם שירות המבחן, הודאתו, גילו, העדר הרשעות קודמות, שאיפותיו לנהל אורח חיים נורמטיבי, וחלוף הזמן, ובסופם של דברים אימץ את המלצת שירות המבחן והטיל על המערער 180 שעות של"צ, צו מבחן למשך שנה, מאסר על תנאי, התחייבות כספית בסך 5,000 ₪ ותשלום פיצוי למתלוננים.

מכאן הערער.

ב"כ המערער טוען, שהעובדה ששירות המבחן לא התייחס בתסקיריו לאפשרות של ביטול הרשעת המערער בדיון והעובדה שבית המשפט לא בחן את האפשרות לבטל את הרשעת המערער, מצדיקות קבלת תסקיר משלים או החזרת הדיון לבית המשפט קמא. עוד נטען, כי בנסיבות הענין מוצדק לבטל את הרשעת המערער וכי למרות שבבית המשפט קמא ההגנה טענה לעונש מבלי להתייחס לכך ששירות המבחן לא בחן את שאלת ביטול ההרשעה, אין לזקוף את מחדל הסנגור לחובת המערער.

המשיבה טענה שעמדתה היתה לכל אורך הדרך להרשעת המערער וכי המערער טען לעונש בבית המשפט קמא על יסוד התסקירים שהוגשו, למרות שלא נכללה בהם התייחסות ישירה לשאלת ביטול ההרשעה. ובנוסף, כאשר שירות המבחן סבור שיש מקום להמליץ על ביטול הרשעה הוא עושה זאת גם מבלי שבית המשפט יבקש את התייחסותו לנושא. וביקשה לדחות את הערער.

טענות המערער קשורות כולן לכך שבערכאה הדיונית לא היתה התייחסות, מצד שירות המבחן ומצד בית המשפט, לנושא ביטול ההרשעה של המערער. ולמעשה, המערער מבקש לתקן כעת את הענין, בין בדרך של קבלת תסקיר נוסף משירות המבחן, בין בדרך של החזרת הדין לערכאה הדיונית, ובין בדרך של קביעה שלנו על ביטול הרשעת המערער.

קראנו את כל החומרים הנוגעים לענין ושמענו את טיעוני הצדדים ולא מצאנו מקום להיענות לבקשות המערער.

בפן התהליכי, ההליך הערעורי נועד לבחון את החלטת הערכאה הדיונית על יסוד הנתונים שעמדו לפניה בעת מתן ההחלטה, וככלל אין לאפשר במסגרתו ביצוע "מקצה שיפורים" והעלאת טענות שלא עלו כראוי ולא התבררו בערכאה הדיונית.

במקרה זה, תסקירי שירות המבחן היו בידי ההגנה עובר לטיעונים לעונש, וההגנה היתה מודעת לכך שאין בהם התייחסות לנושא ביטול ההרשעה, ובכל זאת ההגנה לא ביקשה מבית המשפט להורות לשירות המבחן להגיש השלמה בענין אלא טענה לעונש על יסוד התסקירים שהוגשו. מעבר לכך, בטיעוניה לעונש, ההגנה אמנם טענה שמתחם העונש ההולם מתחיל מאי הרשעה - טענה השגויה מבחינה מושגית, שכן אי הרשעה איננה חלק ממתחם העונש ההולם - אולם היא לא טענה באופן מהותי לביטול ההרשעה, לא התייחסה להלכה בנושא ולדין הנוהג, ולא הציגה כיצד מקרה זה מתאים לביטול הרשעה. ועתירתה היתה לקבל את המלצת שירות המבחן.

באופן כללי ובעדינות המתבקשת אפשר לומר שטיעוני ההגנה לעונש אינם נראים כטיעונים של מי שמבקש אי הרשעה. וכך גם ניתן להסביר את העובדה שהתביעה לא התייחסה בטיעוניה לנושא ביטול ההרשעה.

בנסיבות אלה אין מקום לטענת הסנגור כי המערער לא קיבל את יומו בבית המשפט. לקיחת האחריות של הסנגור על התנהלות ההגנה בבית המשפט קמא, אותה הוא מגדיר כשגה, איננה משנה את המצב.

במצב דברים זה, אין מקום לאפשר למערער להעלות במסגרת הערעור, לראשונה, טיעונים בנושא ביטול ההרשעה.

די בנימוק זה כדי להצדיק את דחיית הערעור.

בפן המהותי, הכלל הוא, שקביעה שנאשם בוגר ביצע עבירה, גוררת בעקבותיה הרשעתו בדין.

ההרשעה היא תוצאה טבעית, פורמאלית, של הוכחת האשמה הפלילית. הרשעה כרוכה בהטלת סטיגמה במורשע, שהיא אחד מביטויי הפסול שבמעשה, ומהווה מרכיב במרכיבי ההרתעה לפרט ולציבור. והכלל בדבר ההרשעה בעקבות הוכחת אשמה, תורם לאכיפה אחידה ושוויונית של המשפט הפלילי.

במצבים חריגים במיוחד, בהם הפגיעה הצפויה לנאשם בעקבות ההרשעה בדין איננה עומדת בשום יחס לתועלת הצומחת מכך לאינטרס הציבורי, ניתן לסטות מהכלל ולהימנע מהרשעת הנאשם.

במקרה זה, אין המדובר במעשה חד פעמי, רגעי, של התבטאות גסה כלפי עובד ציבור, אלא בסדרת אירועים בעלי אופי דומה שחזרו על עצמם, כולל בתוככי תחנת משטרה, המלמדים על הלוך רוח אלים ופורק עול, שהמסר הנדרש למולו הוא של הוקעה והצבת גבול.

בנוסף לכך, מעבר לטענה כללית לפגיעה העלולה להיגרם למערער מהותרת ההרשעה על כנה, לא הוצגה טענה רצינית קונקרטית בנושא.

בית המשפט קמא שקל את כלל הנתונים והשיקולים הנוגעים לענין ודן את המערער במידת ההתחשבות, תוך אימוץ המלצת שירות המבחן. ואיננו רואים טעם בהחזרת הדיון אליו.

נתוני המקרה והמערער אינם מצדיקים ביטול ההרשעה בדיון, ומשכך איננו מוצאים מקום לבקש משירות המבחן להכין תסקיר נוסף על המערער על מנת שהנושא יבחן במסגרת הערעור.

נוכח כל האמור, הערעור נדחה.

ניתן והודע היום כ"ח ניסן
תשפ"ג, 19/04/2023
במעמד הנוכחים.
אליהו ביתן, שופט, סגן
הנשיאה

גיל דניאל, שופט

גאולה לוין, שופטת